

Slutrapport for kampagnen Skadedyrssikring i fødevarevirksomheder

---

INDLEDNING

Skadedyr er uønskede i fødevarevirksomheder. Det skyldes, at skadedyr i fødevarevirksomheder har stor betydning for fødevaresikkerheden, da skadedyr kan forurene fødevarerne f.eks. med ekskrementer eller ved at små skadedyr er til stede i fødevarerne. Fødevarestyrelsen har de seneste år haft en del sager, hvor fødevarer som følge af kontaminering fra skadedyr eller risiko herfor er blevet vurderet farlige. Virksomhederne har ofte store økonomiske tab, når de eksempelvis skal holde lukket, kassere større mængder fødevarer eller tilbagetrække fødevarer fra markedet som følge af indtrængende skadedyr.

Nogle af årsagerne til indtrængende skadedyr har været manglende vedligeholdelse og manglende fokus på skadedyrssikring i fødevarevirksomhederne. Fødevarestyrelsen ønskede med kampagnen at øge virksomhedernes fokus på skadedyr.

Formålet med kampagnen var at kontrollere og vejlede om

- Skadedyrssikring
- Skadedyrsbekæmpelse
- Skadedyrsovervågning

KONKLUSION

De 1158 kontrolbesøg udført i fødevarevirksomheder i forbindelse med kampagnen viste, at fødevarevirksomhederne generelt havde godt styr på skadedyrssikring, -overvågning og -bekæmpelse. Det ses af resultatet af kampagnen med en regelefterlevelse på ca. 97%, sammenholdt med den generelle regelefterlevelsen på alle kontrolbesøg i fødevarevirksomheder i 2017 på ca. 86%.

Der blev givet 31 sanktioner i forbindelse med kampagnen. Sanktionerne omfattede fund af skadedyr i virksomhederne, manglende skadedyrssikring eller opbevaring af fødevarer i lokaler, der ikke var skadedyrssikrede.

Fordelingen af sanktioner i grupperne detail, engros med behandling og engros uden behandling viste en lavere regelefterlevelse i engros-fødevarevirksomheder uden

behandling (f.eks. fødevarelagre) sammenholdt med detailvirksomheder og engrosvirksomheder med behandling. For alle tre grupper er regelefterlevelsen over 90 %, og der blev næsten ikke givet sanktioner i detailvirksomheder og engrosvirksomheder med behandling.

Fødevarestyrelsen vejledte og/eller konstaterede bagatelagte overtrædelser på ca. ¼ af alle kontrollerne. Forholdene omfattede bl.a. manglende ryddelighed af udenomsarealer, huller i vægge og åbne døre/porte til det fri – hvor der ikke samtidig blev konstateret skadedyr. Det indikerer, at der fortsat er behov for at fødevarevirksomhederne er opmærksomme på at sikre virksomhederne mod indtrængen af skadedyr.

Fødevarestyrelsen bliver jævnligt kontaktet af fødevarevirksomheder eller skadedyrsbekæmpere, der har konstateret skadedyr indendørs i fødevarevirksomheder og derfor må lukke og kassere fødevarer. Kontrolbesøg udført som opfølgning på skadedyrsanmeldelse indgår ikke i kampagnen. Anmeldelser om skadedyr underbygger, at der fortsat er behov for opmærksomhed hos fødevarevirksomhederne om tilstrækkelig skadedyrssikring.

RESULTATER

Der blev udført 1158 kampagnekontroller i kampagneperioden fra 1. september til 31. december 2017. Fordelingen er 942 kontroller i detailvirksomheder, 144 kontroller i engrosvirksomheder med behandling og 72 kontroller i engrosvirksomheder uden behandling.

Der skulle udføres 1000 kontroller i kampagneperioden, og mindst 150 kontroller skulle udføres i engros-virksomheder. Dette er opnået.

Regelefterlevelsen i forbindelse med kampagnekontrollen var samlet på 97,3%, sammenholdt med den overordnede regelefterlevelse på ca. 86% for alle kontroller i fødevarevirksomheder i 2017.

Regelefterlevelsen i kampagnekontrollen var højest i engrosvirksomheder med behandling (99,3%), lavere i detailvirksomheder (97,3%) og lavest i engrosvirksomheder uden behandling (93,1%), se tabel 1.

Fødevarestyrelsen gav i alt 31 sanktioner, hvilket svarer til, at der blev givet sanktioner i 2,7% af de udførte kampagnekontroller. Der blev givet 28 indskærpelser; heraf 3 for tilstedeværelse af skadedyr (hvepse, fugle, bananfluer) i virksomheden, 5 for at opbevare fødevarer i lokaler der ikke var skadedyrssikret og de øvrige for manglende skadedyrssikring af fødevarelokaler, f.eks. afløbsriste der ikke var fastmonteret, huller i vægge og døre, der ikke blev holdt lukket. Der blev givet 1 forbud mod og 1 bøde for opbevaring af fødevarer i lokaler, der ikke var skadedyrssikrede, samt 1 forbud mod opbevaring i lokale med spor efter mus.

Formålet med kampagnen var både kontrol og vejledning. På 146 af de 1158 kontrolbesøg (12,6 %) blev der konstateret forhold, som blev vurderet som bagatelagte overtrædelser, se tabel 2. Det er forhold, som i den konkrete situation blev

vurderet at være en overtrædelse af reglerne, men ikke alvorligt eller omfangsmæssigt i en grad, så det førte til en sanktion. Eksempler på bagatelagtige overtrædelser konstateret i forbindelse med kampagnekontrollen omhandler forkert affaldsopbevaring, åbentstående døre til det fri, manglende insektnet og ikke fastgjorte afløbsriste. Det er forhold, hvor der **ikke** blev konstateret problemer med skadedyr.

Der blev ydet vejledning på 274 af de udførte kontroller (23,7%). Der blev givet vejledning om bl.a. skadedyrssikring, opbevaring af affald så det var utilgængeligt for skadedyr, udendørs ryddelighed samt at holde døre og porte lukkede.

En del af denne vejledning blev udført samtidig med, at der blev givet sanktion eller konstateret bagatelagtige overtrædelser. I alt blev der givet både vejledning og sanktion/bagatelagtig overtrædelse på 100 kontrolbesøg (8,6%), se figur 1.

METODE

Kontrolkampagnen blev udført i perioden 1. september 2017 til 31. december 2017, og der blev udført 1158 tilsyn, heraf 216 i engrosvirksomheder.

Kontrollen blev udført uanmeldt, enten som del af den ordinære kontrol eller i forbindelse med prioriteret eller anden kontrol.

Det blev kontrolleret, om der var tegn på skadedyr indendørs, og om virksomheden var skadedyrssikret, bl.a. ved kontrol af

- om der var tegn på eller spor efter skadedyr i indendørs lokaler
- at døre og porte sluttede tæt og blev lukket, når de ikke bruges,
- at afløbsriste sluttede tæt og var fastmonteret,
- at der ikke var huller og rørgennemføringer til det fri,
- at der var opsat fluenet, hvis vinduer eller døre blev holdt åbne.
- at udenoms-arealer var ryddelige og affald blev opbevaret, så det ikke tiltrak skadedyr,
- at alle fødevarer blev opbevaret i skadedyrssikrede lokaler,
- og om virksomheden anvendte og fulgte op på afvigelse/anbefalinger fra skadedyrsfirma.

Hvis der fandtes skadedyr eller spor efter skadedyr indendørs, blev det samtidig kontrolleret, om virksomheden havde trukket fødevarer tilbage, såfremt den formodede at kunne have markedsført farlige fødevarer med risiko for kontaminering fra skadedyr, og om virksomheden havde givet besked til Fødevarestyrelsen om evt. markedsføring af sundhedsskadelige fødevarer.

TABELLER OG FIGURER

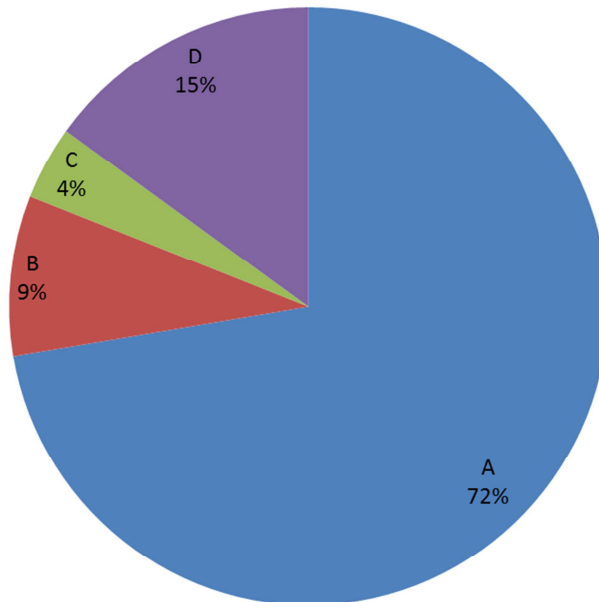
Tabel 1. Oversigt over udførte tilsyn og sanktioner

Branche	Antal kontrol- ler i alt	Antal kontrol- ler med sanktio- ner	Antal kontrol- ler med indskær- pelse	Antal kontrol- ler med påbud/ forbud	Antal kontrol- ler med bøde/ politian- meldel- se	Regelef- terlevel- se i %	Regelef- terlevel- se i 2017, alle fødevere virksom- heder
Detail	942	25	23	2	0	97,3	85,4
Engros med behandling	144	1	0	0	1	99,3	90,3
Engros uden behandling	72	5	5	0	0	93,1	90,6
I alt	1158	31	28	2	1	97,3	86,1

Tabel 2. Oversigt over antal kontroller med vejledning og bagatelagte overtrædelser

Kontroller:	- uden bemærk- ninger	- med vejledning og/eller bagatelagtig overtrædelse	- med både vejledning og bagatelagtig overtrædelse	- kun med bagatelagtig overtrædel- se	- kun med vejledning
Antal kontroller	838	320	100	46	174
Angivet i %	72,4	27,6	8,6	4,0	15,0

Figur 1. Diagram over fordelingen af vejledning og bagatelagtige overtrædelser

Forklaring:

A (blå) er tilsyn uden bemærkninger

B (rød) er tilsyn hvor der både er konstateret bagatelagtig overtrædelse og givet vejledning

C (grøn) er tilsyn hvor der er konstateret bagatelagtig overtrædelse

D (lilla) er tilsyn hvor der er givet vejledning

B, C og D udgør tilsammen de kontroller, hvor der er konstateret bagatelagtig overtrædelse og/eller givet vejledning. Summen er 320 kontroller, svarende til 27,6%.